

Helsinki 25.4.2012

Työ- ja elinkeinoministeriölle

Kotimaisten kielten keskuksen lausunto Kilpailuviraston, Kuluttajaviraston ja Kuluttajatutkimuskeskuksen mahdollisesta yhdistämisestä

Kotimaisten kielten keskus (Kotus) esittää Kilpailuviraston, Kuluttajaviraston ja Kuluttajatutkimuskeskuksen mahdollisesta yhdistämisestä seuraavan lausunnon.

Kilpailuviraston ja Kuluttajaviraston yhdistäminen

Meneillään olevan selvityksen mukaan Kilpailuvirasto ja Kuluttajavirasto yhdistettäisiin uudeksi markkinoiden valvontavirastoksi. Näin on tietääksemme menetely monissa Euroopan maissa. Tällaisen markkinoiden laajan valvontaviraston perustaminen on varmasti toiminnan organisoinnin ja yhteistyön kannalta järkevä ratkaisu. Selvityksessä korostetaan erityisesti sitä, että hallinnon, tietohallinnon ja viestintätehtävien osalta saavutetaan säästöjä. Tietenkin tulevaisuus vasta näyttää, millaisia säästöjä kyetään saamaan, koska jokainen fuusio näyttäisi maksavan enemmän kuin selvitysvaiheessa yleensä oletetaan. Jos säästöjä syntyy, ne toteutunevat erittäin pitkällä aikavälillä.

Kuluttajatutkimuskeskuksen työn rooli suunnitellussa virastossa

Fuusiosuunnitelmassa esitetään lisäksi, että myös Kuluttajatutkimuskeskus yhdistetään suunniteltuun markkinoiden valvontavirastoon. Vaikka yhdistämiselvitystä koskevassa taustamuistiossa todetaan, että ”uudella virastolla olisi vahvaa omaa analyysi- ja tutkimuskapasiteettia”, käy useista kohdin ilmi, että tämä kapasiteetti käytettäisiin pikemminkin Kilpailuviraston tehtäviä palvelemaan selvitystyöhön kuin pitkäjänteiseen ja laaja-alaiseen horisontaaliseen kuluttajatutkimukseen, jota Kuluttajatutkimuskeskus on tähän mennessä ansiokkaasti tehnyt, usein myös yhteistyössä muiden valtion tutkimuslaitosten kanssa.

Parhaillaan on tekeillä sektoritutkimuksen rakenneuudistusta koskeva selvitystyö. Jo aikaisemmin monissa yhteyksissä on korostettu eri ministeriöiden alaisuudessa olevien talous- ja yhteiskuntatieteellisten tutkimuslaitosten yhteistyön tiivistämistä. Kotimaisten kielten keskuksen näkemyksen mukaan valtion talous- ja yhteiskuntatieteellisten tutkimuslaitosten toiminnan ja ohjauksen keskittäminen yhden ministeriön tai valtioneuvoston alaisuuteen palvelee yhteiskunnan tarpeita ja uudistaa sektoritutkimuksen rakenteita paremmin kuin TEM:n selvityksen mukainen ehdotus Kuluttajatutkimuskeskuksen yhdistämisestä Kilpailuviraston ja Kuluttajaviraston toimintaan. Kuluttajatutkimuskeskuksen tutkimus on kansalaisten hyvinvointia ja yhteiskunnan palvelurakenteita koskevaa laaja-

alaista tutkimusta, jolla on yhtymäkohtia monien tutkimuslaitosten työhön. Siten Kuluttajatutkimuskeskus on selvästi talous- ja yhteiskuntatieteellisen sektoritutkimuksen yksi keskeinen toimija tätä työtä tekevien laitosten kokonaisuudessa.

Kotimaisten kielten keskus

Pirkko Nuolijärvi
johtaja, professori

Salli Kankaanpää
kielenhuolto-osaston johtaja